

לשוננו לעם

עורכים: א' אברונין, מ' אזרחי וי' פרץ

מתוך

כרך א, חוברת ה-ו, תש"ו

האקדמיה ללשון העברית
מוגן בזכויות יוצרים

סידור סכסוכים

לעתים קרובות אנו שומעים או קוראים על דבר „סידור סכסוכים“, במובן הרחקת סכסוכים וביטולם. ואין הביטוי הזה נכון. הפועל „סדר“ וגם השם „סידור“ הנגזר ממנו מביעים פעולה של עריכת דברים לפי סדר מסוים, כגון „שלחן שסודר עליו את התבשיל“ (חולין ח' א') ועצים היו מסודרים שם“ (פרה ג' ח'); „לא סידור הקנים ולא נטילתן דוחה את השבת“ (מנחות י"א ו); „מקראות סדורים זה אחר זה“ (רש"י בהקדמה לשה"ש). ובכן, טעה מי שכתב (דבר, י' באב תש"ה): „ועדה לסידור סכסוכי דירה“, כאילו היה מדובר על ועדה, שמתפקידה לסדר לפי סדר מסוים את הסכסוכים, איזה סכסוך בא קודם ואיזה אחריו. במקום זה יש להשתמש בביטוי המקובל כבר „ישוב סכסוכים“, בטיי שיש לו סמוכים בספרות בכמה וכמה דוגמאות, שבהן יש לפועל „ישב“ ולשם „ישוב“ ההוראה הג"ל, כגון (לפי בן יהודה): אדם מת בלי חולי ואינו מיישב (את ענין הירור שה) בין בניו, מתוך שהוא חולה שנים או שלשה ימים הוא מיישב בין בניו; ישוב הדעת, ישוב מקראות ועוד דוגמאות שם. ויש כאן להעיר, שב"י מביא שתי דוג-

מאות (בערך מצע), שבהן משמש הפעל
„מצע“ במשמעות התערבות כדי לפשר או
לישב סכסוך : לוי שנתמצע בין ראובן
לשמעון שעסק תביעה שהיתה ביניהם ; לוי
שהיתה לו שותפות עם ראובן... ושמעון
זה נתמצה בדבר לשכך ביניהם.

לפי זה אפשר גם לומר: מצע (בנין
פיעל) בסכסוכים, מיצוע בסכסוכים, ועדה
למיצוע בסכסוכים.
